

Centar za interdisciplinarne i
multidisciplinarne studije i istraživanja
Univerziteta u Kragujevcu

Institut za pravna i društvena istraživanja
Pravnog fakulteta u Kragujevcu

**UPRAVA
U SISTEMU PODELE VLASTI**

- ZBORNIK RADOVA SAVETOVANJA -

Kragujevac, 1992.

skupština, dok se za izbor ostalih tužioca predviđa da: "Pre utvrđivanja predloga za izbor, Republički javni tužilac prijavljuje mišljenje o stručnim, radnim i drugim uslovima za vršenje javnotužilačke funkcije (...) Po pribavljenom mišljenju (...) Republički javni tužilac utvrđuje predlog kandidata (podvukao SL) za izbor i dostavlja ga Narodnoj skupštini". (čl. 5, 31-33). Iz prikazanog proizilazi da je javno tužilaštvo "nezavisnije" od "nezavisnih i samostalnih" sudova, jer se, za razliku izbora sudija (i pored izričite ustavne odredbe o nezavisnoj sudskoj vlasti), uprava (tj. Ministar pravde) svojim "mišljenjem" ne "meša" u javnotužilačku funkciju.

d) Kao ilustracija "mešanja" uprave u stvari pravosudja, može da posluži i rešenje iz Zakona o javnom pravobranilaštvu koje predviđa: "Funkciju Republičkog javnog pravobranilaštva vrši Republički javni pravobranilac, kojeg postavlja Vlada (podvukao SL) na četiri godine i može biti ponovo biran". (čl. 3 Zakona). Kako se i poslovi javnog pravobranilaštva tradicionalno smatraju "pravosudnim" ovlašćenjima (tj. u širem smislu spadaju u sudsku vlast), to se i ovde može govoriti o "uzurpaciji" sudske vlasti od strane uprave.

V. UMETO ZAKLJUČKA

Iz izložene rasprave o ulozi i položaju uprave i načela podele vlasti u ustavnom sistemu Srbije proizilazi da uloga i položaj uprave nije konsekventno sprovedena u skladu sa opštim tradicionalnim standardima i praksi podele vlasti. Ova konstatacija se može ilustrovati i primerima direktnog "mešanja" sudske vlasti u poslove uprave (i obrnuto) koji proističu iz pojedinih konkretnih rešenja u novom post-socijalističkom zakonodavstvu Srbije (npr. rešavanje upravnih stvari od strane vrhovnog suda, institucija upravnog spora, izbor sudija i dr.). Iz tih razloga, neophodno je inicirati ozbiljne i produbljene rasprave od strane kompetentnih institucija (npr. udruženje pravnikā, pravnih fakulteta, naučnih instituta i sl.) o otvorenim pitanjima transformacije uprave i upravnih institucija u uslovima novih društvenih i pravnih realnosti. Ovaj zahtev posebno postaje aktuelan i u situaciji mogućih novih ustavnih promena, s obzirom na sve veći broj argumentovanih ukazivanja, ne samo od strane političkih faktora, već i pravnih stručnjaka, da Ustav Republike Srbije iz 1990. godine ne pruža zadovoljavajući osnov i okvir korenitijih reformi orijentisanih u pravcu propulzivnog društvenog razvoja demokratskog političkog pluralizma i evropskih i svetskih standarda razvoja pravne države i vladavine prava.

Lilić, Stevan:

UPRAVA, PODELA VLASTI I USTAV SRBIJE

- R e z i m e -

U uslovima strukturalne transformacije savremenog društva, položaj i uloga uprave u sistemu podele vlasti danas su veoma aktuelni, kako sa stanovišta uloge i položaja uprave u "postkomunističkom" sistemu vlasti, tako i sa stanovišta pravnog statusa uprave u odnosu na nov Ustav Republike Srbije i novo zakonodavstvo. Preobražaj uprave

dobija poseban značaj kada je potrebno utvrditi jasne programske ciljeve na osnovu kojih bi se u reformskoj i razvojnoj politici mogla odabrati opcija za model uprave koji stvarno odgovara savremenim svetskim standardima i koji je stvarno kompatibilan sa sistemom podele vlasti kako ga definišu evropska i svetska politička i pravna tradicija i praksa. Iz analize položaja uprave u odnosu na načelo podele vlasti u ustavnom sistemu Srbije proizilazi da uloga uprave nije konsekventno sprovedena u skladu sa opštim tradicionalnim standardima i praksi podele vlasti. Konstatacija se može ilustrovati i primerima direktnog "mešanja" sudske vlasti u poslove uprave (i obrnuto) koji proističu iz pojedinih konkretnih rešenja u novom post-socijalističkom zakonodavstvu Srbije (npr. rešavanje upravnih stvari od strane vrhovnog suda, institucija upravnog spora, procedura izbora sudija i dr.). Stoga je neophodno inicirati ozbiljne i produbljene rasprave od strane kompetentnih institucija (npr. udruženje pravnika, pravnih fakulteta, naučnih instituta i sl.) o otvorenim pitanjima transformacije i uskladjivanja uprave i upravnih institucija u uslovima novih društvenih i pravnih realnosti.